

Chmelár: Zelenskyj je ukrajinský Matovič

(VIDEO)

- CZ24 News | 30. března 2022

UKRAJINA/SLOVENSKO: Súčasný ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj čelil obrovskej kritike za to, že v boji s oligarchiou a korupciou neurobil nič podstatné a keď vypukol škandál okolo Pandora Papers, zdalo sa, že jeho dni v úrade sú spočítané. Zmenila to až vojna, píše vo svojom článku publicista a politický analytik Eduard Chmelár.

Televízii Markíza sa podaril celkom slušný kúsok, keď konkurencii vyfúkla populárny ukrajinský seriál Sluha národa v hlavnej úlohe so súčasným prezidentom Volodymyrom Zelenským, ktorý je aj autorom námetu. Včera odpremiérovala prvé dve časti a recenzie v mainstreamových médiách sú veľmi priaznivé až servilné. Musím uznať, že je to nakrútené veľmi slušne, vysoko profesionálne, oceňujem vynikajúce herecké výkony, kvalitný scenár a skvelú kameru. Sám som už videl takmer celú prvú sériu a musím povedať, že zatiaľ sa výborne zabávam. Pro profesionálnej stránke tomu naozaj niet veľa čo vytknúť, ale ja tento článok nepíšem preto, aby som sa venoval umeleckému dojmu.

V ohlasoch (*povedzme si na rovinu: odpajcnutých od producenta*) sa opakuje jedno klišé: vraj to Volodymyr Zelenskyj nakrútil v čase, keď ešte netušil, že bude prezidentom. A práve toto sa ukazuje ako čistá lož, ak nechceme priamo povedať, že podvod. Sluha národa nie je žiadnym nevinným komediálnym seriálom, ale veľmi sofistikovanou kampaňou, premysleným marketingovým nástrojom na zvolenie Zelenského za prezidenta Ukrajinskej republiky.

Príbeh je vymyslený veľmi dobre. Stav Ukrajiny je tam opísaný realisticky, sarkasticky (*na rozdiel od zidealizovaného obrazu v našich médiách*), tne do živého a samotným Ukrajincom musel hovoriť z duše. V 15. časti prvej série vás dokonca pobaví scénka, keď ukrajinský prezident vyčíta ministrovi infraštruktúry, že kilometer diaľnice z Košíc do Bratislavy je o 1,5 milióna lacnejší ako u nich... A v tom marazme sa zrazu objavil absolútny outsider, poctivý učiteľ, obyčajný človek, chudobný ako väčšina Ukrajincov, tak trochu lúzer, ktorému sa v živote nič nedarilo, nikto ho nerešpektoval, utiekla mu žena, tlačil sa s rodičmi, sestrou a neterou v malom byte... Skrátka človek milión, s ktorým sa dokáže stotožniť väčšina Ukrajincov. A tento biedny muž nečakane až zázračne, na základe jedného virálneho videa, ktoré mu vzbiera dva milióny, vyhrá prezidentské voľby. Ukrajinský sen alebo rozprávka pre dospelých? Začína sa heroický boj statočného človeka, ktorý sa rozhodne oslobodiť Ukrajinu od oligarchie a vyčistiť ju od všadeprítomnej korupcie...

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Hlavný hrdina stelesňuje základné túžby bežných Ukrajincov a Zelenskyj ho zahral naozaj veľmi dobre. Háčik je v tom, že tento obraz je totálne falošný. Nielen tým, že takýmto naivným spôsobom sa dá poraziť oligarchia iba v rozprávke, nie v reálnom živote. Ale predovšetkým tým, že sám Zelenskyj je namočený v korupcii až po uši a nebyť vojny, dnes by mu už hrozil nový Majdan. Začiatkom októbra minulého roka zverejnilo Medzinárodné konzorcium investigatívnych novinárov tzv. Pandora Papers, podozrivé finančné transakcie stoviek politikov, ich poradcov, veľvyslancov či generálov z 90 krajín. Figuruje v nich okrem jordánskeho kráľa Abdalláha II., bývalého britského premiéra Tonyho Blaira, bývalého českého premiéra Andreja Babiša či Putinových blízkych poradcov aj ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj.

Podľa dokumentov Pandora Papers Zelenskyj nielen obchodoval s oligarchom Ihorom Kolomojským, ale pravdepodobne dosiaľ ťaží z prostriedkov, ktoré mu miliardár poslal do offshorových firiem. Samotný ropný barón Kolomojskij bol kedysi gubernátorom Dnepropetrovskej oblasti, v roku 2014 minul milióny dolárov na financovanie dobrovoľníckych vojenských práporov proti vzbúrencom na východe krajiny, ale v roku 2019 náhle zmenil názor a začal naliehať na uzavretie aliancie s Ruskom. „Američania nás nútia byť vo vojne a nič nám za to nedávajú,“ povedal pre New York Times. Od tých čias Kolomojskij, dovtedy jeden z najmocnejších mužov na Ukrajine, začal čeliť súdnym sporom a USA na neho uvalili sankcie za pranie špinavých peňazí.

Zelenskyj a jeho partneri v televíznej produkčnej spoločnosti Kvartal 95 vytvorili od roku 2012 sieť offshorových firiem. Spoločnosť Kvartal 95 začala vtedy dodávať programy pre televízne stanice, ktoré vlastnil práve zmienený oligarcha Kolomojskij – okrem iného aj seriál Sluha národa. Získané finančné prostriedky ukladali napríklad do luxusných nehnuteľností v prestížnej štvrti v centre Londýna. Mesiac predtým, ako sa stal hlavou štátu, previedol Zelenskyj svoj štvrtinový podiel v offshorovej spoločnosti na svojho priateľa Sergija Šefira, ktorý je teraz jeho hlavným poradcom. Ďalší z jeho partnerov Ivan Bakanov sa stal šéfom Bezpečnostnej služby Ukrajiny. Zelenského vysvetlenie, že sa tak snažil ochrániť biznis pred vtedajším skorumpovaným režimom, je maximálne nepresvedčivé.

Zákernosť tohto správania podčiarkuje fakt, že Zelenskyj ešte pred prezidentskými voľbami parodoval Kolomojského v jeho vlastnej televízii:

Diváci sa dobre zabávali a nikomu nezišlo na um, že tento človek, ktorý kritizuje praktiky oligarchov, s nimi priamo spolupracuje a obchoduje. Je potrebné pochopiť, že Zelenskyj je niečo ako ukrajinský Matovič. Bol považovaný za šaša, viac menej antisystémového kandidáta, ktorý vie presne opísať ukrajinský systém, trefne ho skritizovať, vtipne ho parodovať – ale nevie ho zmeniť. Jeho doterajšie pôsobenie to potvrdilo. Zelenskyj čelil obrovskej kritike za to, že v boji s oligarchiou a korupciou neurobil nič podstatné a keď vypukol škandál okolo Pandora Papers, zdalo sa, že jeho dni v úrade sú spočítané. Zmenila to až vojna.

Preto vravím, že Volodymyr Zelenskyj pre mňa nie je nijaký hrdina. Hrdinami sú statoční obrancovia Ukrajiny, nie ich prezident, ktorý tejto vojne mohol zabrániť, ale neurobil to. Pre mňa je odovzdanie Štátnej ceny Alexandra Dubčeka tomuto človeku urážkou Dubčekovho odkazu, pretože Dubček by nikdy nenechal svoj ľud vykrvacať pre osobnú tvrdohlavosť alebo zaviazanosť voči zahraničným silám. Oveľa viac Zelenskému svedčí Reaganova cena, ktorú dostal v Spojených štátoch – nielen herecky, ale aj ideologicky. Sluha národa je skvelá zábava, ale je to rozprávka. Nanajvýš nám ukazuje obraz Ukrajiny, ktorá nepatrí do Európskej únie. Oveľa väčšiu službu verejnosti by televízia urobila, keby odvysielala investigatívny dokument Offshor 95, ktorého premiére v Kyjeve sa úrady tej údajne „slobodnej Ukrajiny“ usilovali zabrániť.

Zelenskyj je výborný herec, ktorý momentálne hrá svoju životnú úlohu. Nevzbudzuje však u mňa dôveru, pretože každý deň hovorí niečo iné a najmä každému hovorí niečo iné. Na jeho slová sa nedá spoľahnúť. Zelenskyj je marketingovým výtvorom oligarchov, ktorý mal zmiast naivných voličov. Práve toto ma desí najviac. To, ako sa ľudia nechajú zakaždým nachytať, ilustrujú tri výroky.

Autorom prvého je Noam Chomsky: „Verejnosť nevie, čo sa deje, a ani nevie, že to nevie.“

Druhý výrok vyslovil v deväťdesiatych rokoch môj priateľ, filozof, básnik a bývalý disident Egon Bondy: „Jedna vec mňa skutočne zaskočila, a to poznání, že lidi jsou blbí. To jsem skutečně nevěděl a pro mne to nebylo triviální konstatování, který každý z nás opakuje pětkrát – já jsem to najednou pochopil jako filosofema! Pro mě to byl dost velké otřes. Já jsem toto poznání prožil jako filosof, který prožil filosofickou hloubku toho poznání. My marxisti jsme byli vždycky jako idioti přesvědčení, že člověk je v první řadě bytost racionální, rozumná – rozhodně ne blbec. A teď jsem zjistil, že v zásadě blbej je!“

Tretí výrok pochádza z pera známeho českého psychiatra profesora Cyrila Höschla: „Třetina obyvatel této země je slabá duchem. Každý sedmý občan je debilní nebo dementní nebo alkoholik. Zhruba polovina obyvatel této země má podprůměrný intelekt. Těmto lidem, a je to polovina národa, uniká mnohotvárnost a mnohoznačnost světa, a co z tohoto světa v jejich očích zbývá, lze rozdělit na celkem jednoduché, většinou protipólné elementy. Někdy se tomu říká černobílé myšlení.“

Po týchto vyjadreniach by nás malo prepadnúť zúfalstvo, kto rozhoduje o budúcnosti tohto štátu, aká je štruktúra voličstva a aké jednoduché je ho oklamať. Zamerať sa na občiansku uvedomelosť bežného človeka, na niečo, čo by sme mohli nazvať kurz občianskej sebaobrany je základný predpoklad záchrany demokracie, ktorá je dnes ohrozená nielen vzrastajúcou perzekúciou a cenzúrou, ale aj manipuláciou a brainwashingom. Skúsenosti s Matovičom a Zelenským jasne ukazujú, že táraním oligarchický režim neodstránime.

Dokonca by bolo poctivejšie priznať si, že nežijeme v demokracii, ale v oligarchii, že by sme sa mali prestať hrať na niečo, čím nie sme a namiesto ustavičného hľadania bábok – najatých vyjednávačov s verejnosťou – by oligarchovia mali vystúpiť z tieňa a sami vstúpiť do ringu. Nech vieme, kto pred nami stojí.

Audio nahrávka Chmelárovho článku:

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

ZDROJ: Facebook Eduard Chmelár / YouTube